

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 12.

V Ljubljani, 25. decembra 1906.

Leto III.

DR. MIROSLAV TYRŠ:

O društvenem ustroju.

(Konec.)

Rekel sem, da v našem času diletantstvo na nobenem torišču že ne more zadostovati, da treba našemu veku povsod *strokovno* izobraženih moči. Na njih pred vsem temelji tudi spas, stalna, *neomahljiva* delavnost sokolskih društev. No, *v vaditeljskem zboru se vzgajajo te moči*. Tam, kjer je vaditeljski zbor prav urejen, ne more društvo zdaj umirati, zdaj zopet se prebujati k novemu življenju. Tu treba podati s teoretičnimi predavanji novim močem kratek, jasen obris našega sokolskega sestava, ki se je pri njega sestavljanju na preglednost prav zato v prvi vrsti pazilo, da ne bi bilo pri pouku o njem nobenih težkoč. Tu je treba vzgajati prave Sokole, ki bi bili drugim za vzor. Po značaju stvari že je izključeno, da bi posamezniki, ne meneč se za celotno vadbeno tvarino, posamezne vaje po poljubnosti si tu izbirali in pri tem morda često gledali na same vnanje uspehe. *Enakomerna* izobrazba zbora na vsem glavnem orodju s pažnjo na vse vadbene vrste, to je v učnem pogledu prva naloga vaditeljske ure, iz katere izhaja vse ostalo pravo telovadno gibanje v društvu.

S to težnjo po široki podlagi in veljavno se vzgoje na telovadišču samem obenem možje, ki iz stvarnih

ozirov stvar samo zasledujejo, v svesti si pravega njenega pomena.

Da vsestransko razvijete telo, vsestransko izčrpate vadbenu tvarino z vsem zborom, vzgojite kakor moč tako okretnost in pogum, bodi tu skupno geslo, po katerem ravnajte vse delovanje. Glede na to že vadbeni načrt prav določite in se ga točno držite. Vrsta za vrsto se menjavaj na vsakem glavnem orodju in se ponavljaljaj po bogatosti vaj, obseženih v njej.

Telovadba, razumevana v *tem* duhu, razvija ne le telo do popolne izdatnosti, ampak javlja poleg tega tudi višje učinke. Vsestranski skladni razvoj telesa je težnja, ki ne gleda na gmotni dobiček ali na vnanje uspehe, težnja čisto *idealna*, in vsaka idealna težnja nas *plemeniti* in povznaša in nas dela sposobne, da se tudi v *drugih* smereh povznašamo nad vsakdanjost in dosežemo idealne cilje.

Ali vaditeljska ura bodi tudi vsakemu, kdor se je udeleži, obenem *navrna* šola, za *celo življenje* važna šola, katere vplivi v pravem Sokolu *nikdar ne morejo izginiti!*

Tu kakor pri vsem delu vaditeljskega zbora se uči mladi mož pri vsaki dani mu nalogi obenem velikemu pojmu *dolžnosti*, ki je granitni temelj

vsaki veliki, zdravi in živlensko krepki družbi. Vsak dan *točno* prihajati, pa naj vročina leni človeka, vihar z dežjem za stavo divja in razsaja, pa naj zabave vabijo *drugam*, že v tem je živelj, *ki voljo našo krepí* in utrja. In k temu v natančno določenem redu nastopati, *nobeni* vaji se ne umikati, tudi to, kar je *proti* sli in miku, poskušati enako vztrajno, prav s težkočami se žilavo boriti, na vsakem orodju vaditi z enako svežo iskrostjo, vsaki vaji obračati vso pozornost in isto neizcrpno, neumorno krepkost, to je *izborna šola vztrajnosti*, samozatajevanja, izdatnosti in misli *resnično močate*, ki z vsakim dnevom naš značaj dovršuje, čisti in v jeklo kuje, ki v *trdnem telesu* obenem vzgaja tudi *trdne značaje* in s tem šele izpolnjuje nalogo, dano našim društvom.

V tem zmislu je *enakomerna* izurjenost vadiateljskega zbora tudi važen *navstveni* moment, ona šele je dokaz stvarne težnje, resne in globlje utemeljene, brez katere bi imela sokolska stvar le skromno vrednost in bi pogrešala najvišje svoje veljave. Vadiateljski zbor ni slučajna združba popriličnih umetnikov, ki bi se v njej ta to, drugi zopet drugo naučil, on je v sebi celota urejena in enotna, ki telesno in

navstveno speje za enim ciljem, ki se k čistosti težnje v vsem vzajemno izpodbuja in vedno stremi za najvišjimi možkimi čednostmi.

Tako vzgojen zbor bo tudi na podoban način vplival na izročeno mu članstvo, ga bo z zgledom in besedo v tej smeri izpodbujal in vodil, in društva, ravnana v *tem* duhu, bodo *celemu narodu* v največji prospah. Iz njih mu izide na tisoče mladeničev zmožnih *idealne* vneme, vrlih mož in *trdnih značajev*, zvestih sebi, zvestih vsaki stvari, ki bi se ji v prospah celote posvetili, sposobnih *samozatajevanja*, ki ga zahteva vsak višji cilj. Le oni narod pa more živeti uspešno življenje in uspešno obstati, v katerem se vsak posameznik podreja skupnim ciljem, jim, kjer treba, prinaša žrtve, zna zatajevati samega sebe, skratka, narodno svojo *dolžnost* povsod vrši brez pomisleka.

Z občudovanja vrednim nagonom navdušenega srca je slutil naš narod že pri prvem pojavu sokolskih društev ta visoki njih namen, smer in cilj. Z vzkliki neizmerne radosti je šel zato našim praporom povsod nasproti in pozdravljal slavnostno povznesenih misli in razvnet v neštevilnih trumah že prvi naš prihod. — — —

Proste vaje.

(Dalje.)

B. Udarci.

Udarce navaja Vaníček tri: vnanji udarec z desno, vnanji udarec z levo in udarec z levo nazaj. Ti nazivi se nanašajo na udarce iz preže v levo naprej. Popisuje jih takole:

a) **Vnanji udarec z desno** (rub vñjši pravou). Cilj njegov je levo lice nasprotnikovo; namer mu je dvodoben:

1. Z desnim predlaktjem mahujemo navzdol tako, da je desna roka v položaju „odročnja dol“ približno 15 cm

od desnega stegna; istočasno pa prenesemo z napetjem leve noge težo telesa na desno silno upognjeno nogo.

2. Nato skrčimo desno roko vzročno tako, da je pest za vratom (leva roka doslej ni premenila svojega položaja), in

3. udarimo sedaj, roko v komolcu docela napešči, s pestjo poševno doli od desne strani k levi nekako v to mesto, kjer si mislimo lice protivnika, prizadevajoč si dati udarcu poudarka s tem, da tudi desno ramo naprej rinemo, in desno nogo hitro napnemo, prehajajoč v predgib z levo nogo. Desna pest pa, ki seveda ni zadela predmeta svojega napada, prosto nadaljuje svojo pot in se pritisne, dovršivši udarec, k levim rebrom. Leva roka je odročno skrčena.

4. Vrnemo se v prežo.

Isti udarec se z levo roko nalično izvaja iz preže v desno naprej.

Povelje: „Vnanji udarec z desno — zdaj!“ (za začetnike: „ena — dve — tri — štiri“).

b) Vnanji udarec z levo (rub vñjši levou). Ta z levo roko izvedeni udarec je zategadelj neugoden, ker nam jemlje kritje, ki ga nam daje leva roka pred telesom v preži, dasi nam zopet na drugi strani omogoča, pripojiti vrhni sunek, torej nekak zložen napad. Cilj temu udarcu je zopet levo lice nasprotnikovo.

1. Nameri se na ta način, da se leva pest s hrbtom obrnjena naprej prenese k desni pazduhi; desna roka, da ne ovira v nameru leve, preide istočasno ž njo v namer k vrhnemu sunku, tako da sta si obe roki v sosedstvu. Obenem z namerom roke, katere lakeť smeri pred prsmi naprej, prenesemo

z napetjem leve noge težo telesa docela na desno nogo, ki je silno upognjena.

2. Nato udarimo s hrbtom roke od desne strani k levi v to mesto, kjer domnevamo cilj temu udarcu, podaljšamo udarec z napetjem desne noge in s predgibom z levo; napeto levo roko ustavimo šele v zaročenju.

3. Vrnemo se v prežo.

Povelje: „Vnanji udarec z levo — zdaj!“ (za začetnike: „ena — dve — tri“).

c) Udarec z levo nazaj (rub pravou na zad). Cilj mu je glava in to desno lice nasprotnika, stoječega za rokovalcem. Izvaja se brez namera takole:

1. Desna roka iz svojega položaja v preži naravnost udari s hrbtom pesti nazaj v to mesto, kjer domnevamo cilj. Da je to mogoče, je seveda treba trup s poluobratom obrniti v desno stran. Tudi oči slede gib roke in pesti, ki se ustavi v položaju vzročenja doli, nogi pa ostaneta na svojem mestu, samo z napetjem leve noge, izvedenim istočasno z udarcem, skušamo udarec podaljšati in ga ojačiti. Leva roka preide pri udarcu v položaj „priročno skrčiti“.

2. V prežo se vrne desna roka z lokom navzdol istočasno s poluobratom trupa v levo.

Isti udarec je mogoče nalično izvesti iz preže v desno naprej z levo roko.

Povelje: „Udarec z desno nazaj — zdaj!“ (za začetnike: „ena — dve“).

Pri vnanjem udarcu z desno (levo) ter vnanjem udarcu z levo (desno) bi si mogli kot cilj vzeti tudi trup (levi, oziroma desni bok) nasprotnikov, istotako trup (desni, oziroma levi bok) pri udarcu z desno (levo) nazaj. Smer gibu roke bi bilo cilju primerno premeniti. Izvajati pa bi se dali še naslednji udarci (iz preže v levo naprej):

d) Vrhni udarec (rub vrhni) z desno ali z levo roko. Cilj: teme nasprotnikove glave. Namer in udarec z desno kakor pri vnanjem udarcu z desno, z levo roko nalično, smer udarcu primerna cilju.

e) **Spodnji udarec** (rub spodni): Cilj: želodac nasprotnikov. Z levo: namer podobno kakor pri vnanjem udarcu z levo, laket roke smeri navzdol; pri udarcu se roka iztegne navzdol in giblje napeta naprej in navzgor proti cilju. Z desno roko bi se mogel pripojiti vrhni ali spodnji sunek. Iz iste preže (v levo naprej) bi se na podoben način izvedel spodnji udarec z desno.

f) **Notranji udarec z levo** (rub vnitřni levou). Cilj: desno lice ali trup (desni bok). Namer nalično kakor z desno roko pri vnanjem udarcu z desno, istotako udarec, smer njegova primerna cilju.

g) **Notranji udarec z desno** (rub vnitřni pravou). Cilj kakor pri notranjem udarcu z levo. Namer in udarec nalično kakor z levo roko pri vnanjem udarcu z levo, smer udarcu primerna cilju.

Iste udarce bi bilo možno izvajati iz preže v desno naprej nalično z drugo roko.

Sunke in udarce je treba izvesti s tako močjo, kakršno bi vanje vložili, ko bi resnega nasprotnika v resnici hoteli doseči. Le tako izvedeni napadi so očem mični, telesu pa dajo to, kar se zahteva od njih. (Dalje prihi.)

Vsesokolski zlet v Zagrebu.

(Konec.)

Tekme so se udeležili Hrvatje, Srbi in Slovenci, in sicer so pripadniki vsake narodnosti tekmovali med seboj. Število udeležnikov kaže naslednji pregled.

	Število tekmovalcev:	Višji oddelek:		Nižji oddelek:	
		vrst:	posam.:	vrst:	posam.:
Hrvatje:	109	4	4	15	19
Srbi:	5	—	—	—	5
Slovenci:	86	3	2	9	12
Skupaj	200	7	6	24	36

Vaje so bile za vse narodnosti enake. Slovenci pa niso tekmovali v prostih vajah, zategadelj je bilo zanje najvišje število sploh dosežnih točk v višjem oddelku za vrsto 270 — oziroma 276, če se šteje za kolebno vajo na bradlji pod težjimi pogoji 6 točk — za posameznika 45, oziroma 46 točk, v nižjem oddelku pa za vrsto 240, za posameznika 40 točk. Za Hrvatje pa je bilo število sploh dosežnih točk v višjem oddelku za vrsto 300, oziroma 306, za posameznika 50, oziroma 51, v nižjem oddelku pa za Hrvatje in Srbe za vrsto 270, za posameznika 45 točk.

Uspeli tekme Slovencev smo že prijavi v 10. številki. Med Hrvatje je bila v višjem oddelku prva zmagovalka vrsta Sokola v Zagrebu (249 točk ali 83 % dosežnih točk), druga Sokola v Osijeku I. (241 točk ali 80,3 %), tretja Sokola v Karlovcu (217,75 točk ali 72,6 %); med posamezniki pa prvi Ivan Krsto Dončević (Osijek I., 47,75 točk ali 95,4 %), drugi Dragutin Kubiček (Karlovac, 47,50 ali 95 %), tretji Anton Valiček (Sisak, 45,25 ali 90,5 %).

V nižjem oddelku je bila med Hrvatje prva vrsta Sokola v Sarajevu (225,25 točk ali

83,4 %), druga Sokola v Senju (217,50 ali 80,6 %), tretja Sokola v Dubrovniku (217,25 ali 80,5 %); med posamezniki pa prvi Viktor Škendrović (Dubrovnik, 42,50 točk ali 94,4 %), drugi Janko Bedeković (Zagreb, 41,25 ali 91,7 %), tretji Franjo Jirsa (Volosko-Opatija, 41 ali 91,1 %).

Diplome, ker so dosegle vsaj 70 % dosežnih točk, so dobile pri Slovencih v višjem oddelku vse tri vrste in vseh 20 posameznikov, v nižjem oddelku 7 vrst in 48 posameznikov; pri Hrvatih v višjem oddelku vse štiri vrste in 22 posameznikov, v nižjem oddelku 13 vrst in 80 posameznikov. Od 5 Srbov, ki so tekmovali samo kot posamezniki v nižjem oddelku, je dobil eden diplomu.

Hrvatskim društvom je bilo možno tekmovali tudi še v posebnih oddelkih samo v prostih vajah. Med 17 takimi oddelki je bil prvi oddelek Sokola v Zagrebu, drugi Sokola v Osijeku I. in tretji Sokola v Voloskem-Opatiji.

Tekma je torej pokazala jako lepé uspehe. Mnogobrojni gledalci so z velikim zanimanjem sledili krepkim, mičnim gibom tekmovalcev in marsikatero vzorno izvedbo pohvalili z živahnim ploskanjem.

Tekma se je prvi dan raztegnila skoro do 10. ure, dasi je bilo določeno, da se prekine že ob 8. uri. Tudi v ostalem sporedu so se pojavile velike zakasnitve. Ob takih slavnostih, ob tako velikem številu udeležnikov, zlasti tekmovalcev se je temu pač komaj izogniti; tekmi in izkušnjam je težko moči točno določiti čas.

Izkušnje so se vršile že med tekmo in nadaljevale po njej. Največja pozornost se je seveda obrnila na glavno točko, na proste vaje. Težave je izpočetka delal nastop, za katerega se je telovadišče izkazalo skoro premajhno. Ali ob trdni volji in znameniti disciplini sokolski se je posrečilo, izvesti ga vkljub temu, da je sicer prostrano telovadišče tolikemu številu bilo nekoliko tesno. Izvedba prostih vaj je upravičevala dobro nado do popoldanskega uspeha.

Vsled tekme in izkušenj se je izprevid zapoznil za celo uro, njegova dolgost pa je zopet zakasnila javno telovadbo. Določena na tretjo uro, se je mogla pričeti šele proti 5. uri. Nestrno čakajoče občinstvo, ki je docela napolnilo obširne gledalske prostore, pa je mahoma pozabilo dolgo čakanje, ko je sedaj zazrlo mogočnos okolsko vojsko, s krepkimi, enako umerjenimi koraki stopajočo skozi južni vhod na telovadišče. Dolgotrajen plosk je zazvenel v pozdrav slovanski armadi. Vsaka premena v nastopu je izzvala novo glasno pohvalo navdušenih gledalcev, zročih nenavadni prizor tolikega števila sokolskih junakov. Zopet in zopet je prekinjal živahen plosk enakomerno donenje čvrstih korakov. Občinstvo je bilo kakor elektrizirano. Iznova se je tudi tu pokazal velikanski vtisk, ki ga nareja disciplinirana masa sokolska. Navdušenost se je še povečala pri izvedbi prostih vaj, se stopnjevala od vaje do vaje in pripelala do viška ob krasni peti vaji, ko se je vsa ta masa počela gibati naprej, pa hipoma vrgla na tla ter zopet sprožila pokoncu v krepak izpad, da se je mogočno razlegnilo po telovadišču.

Proste vaje je izborno vodil brat Dragan Šulce, načelnik Saveza hrvatskih sokolskih društev, ob pomoči nam že izza našega zleta znanih bratov Havela in Bileka, članov tehničnega odseka Češke sokolske zveze. Nastopilo je okoli 1000 telovadcev, hrvatskih, čeških, poljskih, slovenskih, srbskih in bolgarskih: eno povelje je veljalo za vse, hitro in enako so ga izvedli, vsi ene misli. Navdušujoča to slika dejanstvene slovanske vzajemnosti!

Sestop se je naglo in točno izvršil. Burno pozdravljana je odkorakala sokolska vojska s telovadišča.

Prostim vajam so sledile vaje hrvatskih društev na orodju in pokazale lepo izurjenost hrvatskih telovadcev. Živahno ploskanje občinstva se je nemalokrat oglasilo v zaslužen pohvalo.

Nato so nastopili Slovenci s skupinami na orodju. Izvajalo jih je osem društev s 96 telovadci, in sicer: iz Ljubljane 23 telovadcev na dveh bradljah in dveh konjih, iz Celja 22 telovadcev na dveh bradljah in enem konju, iz Kranja 18 telovadcev na eni bradlji in dveh konjih, iz Zagorja 12 telovadcev na konju, iz Idrije 8 telovadcev na bradlji, iz Šiške 7 telovadcev na bradlji ter iz Gorice in Trsta skupaj 6 telovadcev na konju. Najprej so društva, oziroma vrste vsaka zase zapored izvedle po dve skupini in naposled vsa društva hkratu veliko skupino na vsem navedenem orodju. Vsaki skupini je sledila glasna pohvala gledalcev, zlasti pa je zadnja velika skupina, raztezajoča se čez celo širino telovadišča, izzvala gromovito ploskanje. Slovenski Sokoli so dosegli znamenit uspeh pri občinstvu, izrekli pa so jim priznanje tudi sokolski strokovnjaki. Veseli nas to tem bolj, ker Slovenci radi nedostajanja časa niso mogli imeti za izvedbo skupin nobene izkušnje, temveč so le v naglici poizkusili nastop na telovadišče in pristop k orodju. Skupine zahtevajo velike pozornosti in stroge discipline proizvajalcev, dober uspeh visi ob skrajni točnosti. Nastop v Zagrebu nam je zatorej podal lep dokaz discipline in pazljivosti, natančnosti in izvežbanosti slovenskih telovadcev.

Komaj so slovenski telovadci, živahno pozdravljani, odkorakali s telovadišča, že so nastopili čili spletski Sokoli, da pokažejo „moreško“, staro korčulansko narodno igro z meči. Telovadci imajo v vsaki roki kratek, širok meč; pomikajoč se v krogu dalje in sestavljajoč tako razne slikovite skupine, se bori vsak z vsakim. Vaje so se izvajale ob godbi. Spletčani so bili znamenito izvežbani, občinstvo jim je sledilo z živo pozornostjo in jih poplačalo z dolgotrajnim, frenetičnim ploskanjem.

Potem so nastopili češki Sokoli iz plzenske župe pod vodstvom vrlega načelnika br. Erbena v skupnih vajah na 12 bradljah, in sicer v štirih skupinah po dvanajst telovadcev. Telovadci vsake skupine so hkratu izvedli v prvi skupini lažje, v naslednjih vedno težje vaje z občudovanja vredno točnostjo. Koliko vztrajnega dela, kakšne vzorne discipline treba, da se doseže tolika stopnja enotnosti v izvajanju na tolikem orodju hkratu in to deloma v vrhunških vajah! Krepka pohvala občinstva je bilo zaslužen plačilo po vsaki izvedbi.

Za Čehi so nastopili Poljaki s kopji, izvedli najprej daljši rajalni nastop in nato krasne

vaje s kopji ob spremljevanju godbe. Z efektnimi svojimi vajami so vzbudili burno ploskanje navdušenega občinstva. Po vajah so Poljaki izročili hrvatskim Sokolom častno kopje. Med tem se je stemnilo in izpustiti se je morala zadnja točka nedeljskega sporeda: vaje s kiji.

V ponedeljek dopoldne se je nadaljevala in dovršila tekma ter so se izvedle izkušnje nekaterih vaj za popoldansko javno telovadbo. Ta se je pričela zopet dokaj pozneje, nego je bilo določeno. Spored se ji je nekoliko premenil. Izpustile so se vaje naraščaja, nastopili pa so iznova poljski Sokoli s kopji ter so se uvrstile v današnji spored vaje s kiji, ki se v nedeljo radi nastale teme niso vršile.

Proste vaje ki se jih je ta dan udeležilo kakih 800 telovadcev, so imele enak uspeh kakor v nedeljo ter vzbudile zopet velikansko navdušenje občinstva, ki je tudi ta dan docela napolnilo prostore za gledalce. Nič manjšo vnemo in pohvalo so izzvale vaje s kiji, ki so jih izbrani češki in hrvatski Sokoli vzorno izvedli.

Od novih točk tega dne je posebno omeniti borbe s kratkimi palicami. Petdeset čeških telovadcev je pod izbornim vodstvom načelnika Č. O. S. br. dr. J. Vanička izvedlo več sestav napadalnih in branilnih gibov. Pravi užitek je bilo, gledati elitno to četo, izvajajočo vse vaje eksaktno in čudovito skladno in enotno. Seveda občinstvo ni bilo skopo s pohvalo krasnim nje izvedbam.

Vzorne vrste na orodju so s svojimi težkimi vajami pokazale izredno izvežbanost, moč in

okretnost „vrhunških“ telovadcev. Zlasti Čehi so se tu pokazali prave mojstre. Bilo je veselje, zreti na to živahno vrvenje po telovadišču, oko se ni moglo nagledati teh smelih, a vendar tako sigurnih gibov krasno razvitih teles. Z gromovitim aplavzom so gledalci izražali svoje občudovanje in priznanje.

* * *

Svetli prazniki so za nami. Trezno razmišljujemo o njih, napravljamo račun in velik prebitek nam kaže bilanca. Kaže ga nam o vrlem hrvatskem Sokolstvu, ki se mu je prvi njegov zlet izvršil tako sijajno, ki mu je vztrajno delo doneslo na tem zletu tak lep uspeh. Kaže pa ga tudi o slovenskem Sokolstvu, ki je v Zagrebu doneslo dokaz, da po svojem zletu v Ljubljani ni počivalo, temveč delalo, pošteno in solidno delalo. To izpričevalo so nam dali drugi strogi ocenjevalci, s to zavestjo smo prišli domov v svoje telovadnice. A dobili smo hkratu pouk, da je treba še mnovega dela, vztrajnega, vzajemnega dela ne samo, da se vzdržimo, marveč da korak za korakom hitimo proti svojemu cilju. Slovenski Sokol je sredi pota, a mora više pod jasno solnčno nebo. Njegova jeklena krila morajo objeti ves narod naš od deroče Drave do morja Jadranskega, od Beneške ravnine do ogrskih step.

Leti dalje, siv Sokole,
let nam tvoj je zora,
nosi rodu na uzdarje
vijenac od lovora.

X + Y.

V. vsesokolski zlet v Pragi.

Komaj smo se vrnili iz kraljevega Zagreba, kjer je slovansko Sokolstvo pokazalo nebrojnemu občinstvu sokolsko delo in moč, že nas kliče mogočni češki Sokol v zlato Prago na peto svojo olimpijado — na svoj V. vsesokolski zlet. Ogromen obseg bo imel ta zlet. En dan je trajal prvi češki sokolski zlet, en dan, ki je rodil zlate sadove Sokolstvu in vsemu Slovanstvu. Pri vsakem nadaljnjem zletu se je moral čas slavnosti podaljšati in sedaj nas pozivlje češko Sokolstvo na svojo slavnost, ki se prične 9. junija in zaključi 2. julija l. 1907. Spored tej slavnosti je naslednji:

9. junija: Šahovne igre, izvajata na velikih šahovnih poljih sokolska konjenica in pehota.

16. junija: Telovadba učencev ljudskih in meščanskih šol.

23. junija: Telovadba dijakov, dijakinj in sokolskega naraščaja.

27. junija: Mednarodna tekma telovadnih zvez.

28. junija: Tekmovanje odbranih telovadcev Č. O. S. Pozdrav gostov. Ob 5. uri popoldne koncert na telovadišču. Pozdravni večer. Seja sodnikov. V nar. gledišču slavnostna predstava.

29. junija: I. zletni dan. Dopoldne: I. Tekmovanje vrst, II. skušnje: a) ženskih odsekov, b) članstva. Popoldne: Javna telovadba: a) gostov, b) članstva (proste vaje), c) ženskih

odsekov, *d*) vaje vzornih vrst. Zvečer od 8. do 11. ure javen nastop na podiju, kjer bodo izvajala društva posebne vaje.

30. junija: II. zletni dan. Dopoldne. Uvrstitev izprevoda od 9. – 11. ure. Ob 11. uri pojde izprevod z Vinogradov pred mestno hišo, od tod na telovadišče. Popoldne: Javna telovadba: *a*) skupne (proste) vaje članstva, *b*) skupne vaje ženskih odsekov, *c*) tekmovalna telovadba žup, *d*) metanje. Proglasitev uspehov tekmovalne telovadbe odbranih tekmovalcev in vrst. Zvečer od 8.—11. javen nastop na podiju.

1. julija: III. zletni dan. Zjutraj prosta tekma — tekma v posebnih vajah, tekma v plavanju. Popoldne ob 4. uri javna telovadba sokolskih jezdecev. Proglasitev zmagovalcev v prosti tekmi, v posebni tekmi ter v tekmi žup. Slovesni večer.

2. julija: Izlet. Zvečer na Žofině zaključna zabava.

Ogromen spored, ki zahteva ogromnega dela! Toda žilavo češko Sokolstvo se ne straši tega. Izmed sebe si je izbralo slavnostni zletni odbor, ki mu načelujejo dr. Scheiner (starosta Č. O. S. kot predsednik), Ed. Waraus (blagajnik Č. O. S. in slavnostni odb.), Fr. Mašek (tajnik Č. O. S. in slavn. odb.), dr. Fiša (I. podstarosta Č. O. S. in I. podpredsednik slavn. odb.), dr. Vaniček (načelnik Č. O. S. in II. podpredsednik slavn. odbora), ter mu poverilo težavno nalogo prireditve zleta. Ta odbor se je ločil v različne odseke, finančni, tehnični i. t. d., ki so si razdelili med saboj velikansko delo. Zletni stroški so proračunjeni na 250.000 K. Mesto Praga, srce češkega naroda, je prevzelo pokroviteljstvo in dovolilo 65.000 K podpore. Slavnostni odbor je izdal poziv na češko ljudstvo, ki ga je doslej priobčilo že 49 čeških listov, večinoma kot uvodni članek. Telovadišče bode zopet na „Letné“; obsega 103.750 m² in ima prostora za 8000 telovadcev in 45.000 gledalcev. Poleg njega je prostor za ljudsko slavnost, pripravljen za nad 20.000 ljudi. Zgradbo telovadišča je poveril tehnični odbor inženirju bratu Čížeku. Proste vaje so že izbrane; istotako so že razpisane nagrade za godbene točke, natečaja za te se je udeležilo 23 čeških glasbenikov. Slavnostni plakat je umetniško izdelal Art. Scheiner. Izdale so se umetniške zletne razglednice, katerih se je prodalo v par dneh nad 100.000. Razglednice se naročajo pri založni tvrdki: B. Koči, nakladatelj v Praze, Františkovo nábřeží, čis. 14. Društva dobivajo pri naročilu 500 razglednic 30% popusta,

pri naročilu najmanj 100 razglednic 15% popusta. V isti namen, za zletni sklad V. vsesokolskega zleta, se je izdal tudi zletni kolek po 2 vinarja. S 1. decembrom so se že začela sprejemati naročila za vstopnice. Slavnostna pisarna je že otvorena v Ferdinandovi trdi, palác Louvre, přizemi; uradne ure 8.—1/2 l. in 1/2 3—6.

Prvikrat se bo vršilo v zvezi z vsesokolskim zletom mednarodno tekmovanje in zborovanje zastopnikov evropskih telovadnih zvez. Vsaka zveza sme postaviti samo eno tekmovalno vrsto, ki šteje poleg vodnika vrste še 6 članov. Vsaki zvezi plača Č. O. S. 500 fr. v pokritje stroškov, ki nastanejo vsled pošiljatve tekmovalne vrste. K tekmi v Pragi so dosedaj prijavile svoje tekmovalne vrste naslednje zveze: češka, francoska, belgijska, laška, luksemburška, ogrska in nizozemska.

Marljivo se pripravlja češko Sokolstvo za velikansko slavlje, ogromne in vzorno pripravljene bodo njegove čete. Celó iz daljne Amerike je že priglasilo nad 500 čeških Sokolov svojo udeležbo; z njimi pridejo tudi amer. slovaška sokolska društva. Vse slovansko Sokolstvo se pripravlja skrbno za dostojen nastop in poset v zlati Pragi. Tudi Slovenci moramo biti kar najbolj častno zastopani; kajti češko Sokolstvo nam je kazalo pot k pravemu cilju sokolskemu, ono se ob priliki II. slovenskega vsesokol. zleta v Ljubljani ni strašilo truda in dolge poti ter je v najveličastnejšem številu prihitelo k nam, da pokaže nam in narodu slovenskemu, kaj zmora prava sokolska sila in volja. Zatorej je dolžnost vsakega sloven. sokolskega društva, da se V. češkega vsesokolskega zleta udeleži v kar največjem številu, pa se tudi najskrbneje pripravi za zlet, da se dostojno zahvalimo za mnogoštevilni poset bratov Čehov, a obenem pokažemo, da sta njih trud in požrtvovalnost rodila sad, da pokažemo, da smo napredovali in ne nazadovali. Predsedstvo S. S. Z. je sklenilo v svoji seji dne 8. decembra t. l., da bo delovalo z vsemi močmi na to, da se Slovenci v kar največjem številu udeleže velikanskega bratskega slavja, ter bo poskrbelo udeležencem poseben vlak. Istega dne je sklenil vaditeljski zbor S. S. Z., da se udeleži slovensko Sokolstvo mednarodne tekme in javne telovadbe v slavnostnih zletnih dneh. Kakor čujemo, namerava tudi Žensko telovadno društvo v Ljubljani v kar največjem številu udeležiti se zleta in nastopiti tudi pri javni telovadbi.

Kvišku torej h krepkemu delu! — o —

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Iz seje odbora Slovenske sokolske zveze dne 8. decembra t. l. Navzočni od predsedstva: starosta dr. Ravnihar, I. podstarosta doktor Rybář, načelnik dr. Murnik, tajnik Kajzelj, blagajnik Vesel, zapisnikar Drenik, od odbornikov: Vidmar (Brežice), Majzelj (Domžale), Novak (Idrija), Sax (Kamnik), Janko Sajovic in Evgen Sajovic (Kranj), Majer (Krško). Krajgher (Mozirje), Prosenc (Postojna), Doljak (Solkan), Zakotnik (Šiška), dr. Šavnik (Trst). **Nenavzočni:** Smertnik (Celje), Ludwig (Il Bistrica), Humer (Jesenice), dr. Lepušček (Gorica), dr. Švigelj (Ljubljana), dr. Chloupek (Ljutomer), Vojska (Novo mesto), dr. Faganelj (Prvačina), Dobrin (Tržič), Levstik (Zagorje), Pikel (Žalec), Josipina Kajzelj (Žensko telovadno društvo). Izmed teh opravičeni: sestra Josipina Kajzelj, br. Smertnik in br. Vojska. Sokol v Kranjski gori sploh še ni imenoval zastopnika v odbor Kot gost je navzočen br. Dr. Schiffrer, starosta Sokola v Ribnici, ki je imel tega dne (8 dec.) svoj ustanovni občni zbor. — Br. starosta je omenjal v svojem nagovoru častnega nastopa Slov. sokolske zveze zlasti v telovadskem oziru v Zagrebu. Napredek sokolske stvari na Slovenskem kaže tudi ustanovitev novih sokolskih društev v Krškem, v Gradcu, na Javorniku in v Ribnici. Pripravljata se novi društvi v Škofji Loki in v Mariboru, dočim se je v Braslovčah ustanovil odsek Sokola v Žalcu. Žal, da je Sokol v Kranjski gori — upajmo, da samo za nekaj časa — zaspal. Spominjati se moramo še nekega pojava. Kot del organizacije Slov. krščanske zveze so ustanovili telovadni odsek v Ljubljani. Pobrli so nam tudi nekaj Sokolov. Naše stališče — vsaj m o je stališče — naprám temu pojavu je tako: bodimo mirni in če bodo telovadili na sokolski podlagi, nam mora biti prav, bo tudi za nas pridobitev; ako pa ne bodo ravnali po načelih sokolske misli, propade stvar prav gotovo. Čemu torej razburjati se! Eno pač moramo poudarjati: čuvajmo se strankarske politike v naših društvih, tako da nihče ne dobi povoda

zaradi tega izstopati iz naših društev in nihče povoda očitati nam, da smo le privesek kaki stranki. Smemo imeti in moramo le eno politiko: hoteti doseči močan in krepak narod, in to s sredstvi, ki nam jih nudi Sokolstvo! — Odbor je storil sledeče sklepe: 1.) Glede prispevkov posameznih društev v zvezno blagajno je šteti, da se je pričelo poslovanje Zveze s 1. januarjem 1905 l. Že vplačane prispevke je torej vknjižiti od tega dneva dalje tem bolj, ker se tudi upravno leto Zveze pričinja s 1. januarjem. 2.) Predsedstvu se naroča, da vzorna pravila dopolni z določbami glede ženskih oddelkov, kar veljaj potem za ona društva, pri katerih obstoje taki oddelki ali ki jih bodo ustanovila. Načrt je predložiti prih. odborovi seji. 3.) Društveni kroj ostane, kakor je to določila zadnja odborova seja in kakor je bilo objavljeno v Slov. Sokolu. Kroj hlače ostane neizpremenjen: dolge hlače brez golenic (gamaš) ali škorenj. Zalagatelja blaga za društvene obleke in pelerine priskrbi predsedstvo. Zalagatelj mora jamčiti, da bo imel v zalogi blago vedno iste kakovosti in barve 4.) Pisati je ravnateljstvu državnih železnic zaradi posebnega vlaka na V. vsesokolski zlet v Prago ter izvedeti pogoje, s katerimi bi nam dovolili posebni vlak. Po izvršenih poizvedbah je odgovoriti na tozadevno pismo Hrvatske sokolske zveze. 5.) Pisati je v Prago glede naše udeležbe pri mednarodni tekmovalni telovadbi v Pragi. 6.) Br. Kukca v Pragi je naprositi, da zastopa Zvezo na V. vsesokolskem zletu v Pragi v slavnostnih dneh pred 27. junijem 1907. 7.) Društvenih „legitimacij“ Zveza ne založi, ker ima vsako društvo v tem oziru svojo uredbo, pač pa so vzorci za legitimacije, ki si jih hoče eno ali drugo društvo omisliti, društvom na razpolago. 8.) Društvom je priporočati, da razširjajo med društveniki zvezno glasilo „Slov. Sokol“ ter da pridobivajo zanj novih naročnikov. Naj ima vsako društvo svojega poverjenika, ki to zadevo urejuje. 9.) Društva naj točno odgovarjajo na zvezne dopise ter naj vse svoje priredbe naznanjajo predsedstvu. Statistika bodi točno in vestno sestavljena. r.